

ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ԲՐՅՈՒՍԵԼՈՒՄ

12-13 դեկտեմբեր, 2006 թ.

Սույն թվականի դեկտեմբերի 12-13-ը Բրյուսելում (Բելգիա) տեղի ունեցավ «Արժեքներ, կրոն, ինքնություն» խորագիրը կրող կոնֆերանսը, որն ի մի էր բերել ավելի քան 60 եկեղեցական առաջնորդների Եվրոպայի 30 երկրներից: Կոնֆերանսը կազմակերպել էր Եվրոպայի Եկեղեցիների Կոնֆերանսի (ԵԵԿ) «Եկեղեցի և հասարակություն» հանձնախումբը: Սա նման առաջին հավաքն էր, որ կազմակերպվել էր Մեծ Բրիտանիայի Միացյալ Բարենորոգչական Եկեղեցու և Գերմանիայի Ավետարանական Եկեղեցու հետ համագործակցաբար:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնությամբ այդ կոնֆերանսին Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին՝ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը ներկայացրեց Արցախի թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Պարզն արքեպս. Մարտիրոսյանը:

Առաջին նիստի թեման էր «Եվրոպական արժեքներ. Եկեղեցիները երկխոսության մեջ եվրոպական քաղաքական հաստատությունների հետ», որի վերաբերյալ զեկույցներով հանդես եկան ԵԵԿ նախագահ Ժան Առնոլդ դե Կլերմոնը, արքեպիսկոպոս Յուկկա Պաարման՝ Ֆինլանդիայի Ավետարանական Լութերական Եկեղեցու պետը և ԵՄ ֆիննական նախագահությունից խորհրդական Հարի Միլասալմին:

Երկրորդ նիստը նվիրված էր հետևյալ թեմային. «Ի՞նչ արժեքների վրա է կառուցված Եվրոպան. Եկեղեցիների ներդրումը»: Թեմայի վերաբերյալ զեկույցներով հանդես եկան Չեխիայի և Սլովակիայի Ուղղափառ Եկեղեցու առաջնորդ Քրիստոֆ Մետրոպոլիտը, Իտալիայի Բապտիստական Միության նախագահ Աննա Մաֆեյը, Իլարիոն եպս. Ալֆենը՝ Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցուց և Եվրոպայի Բողոքական Եկեղեցիների Միության նախագահ Թոմաս Վիլֆրե: Քրիստոֆ Մետրոպոլիտը նշեց, որ Եկեղեցիները կարող են օգնել հաղթահարելու արժեքային ճգնաժամը՝ վերագտնելով և կյանքի կոչելով քրիստոնեական այնպիսի արժեքներ, ինչպիսիք են համերաշխությունը, կարեկցանքը և համեստ կյանքը:

Ներկայացնելով երրորդ նիստի թեման՝ «Եվրոպական ծրագրի ապագան», Գերմանիայի Ավետարանական Եկեղեցու նախագահ Վոլֆգանգ եպս. Հյուբերը նշեց, որ քրիստոնեական արժեքներն ու համոզմունքները հենց սկզբից էլ ազդեցություն են գործել Եվրամիության կազմավորման վրա՝ ավելացնելով, որ Եվրամիության պատմությունը հաշտության և խաղաղության պատմություն է: Ալբանիայի Ուղղափառ Եկեղեցու Արքեպիսկոպոս Անաստասիոսը ընդգծեց Եվրոպայի տարբեր հոգևոր աշխատողների միջև շարունակական փոխհարաբերությունների կարևորությունը: «Հին հունական մտածողությունը տվեց ժողովրդավարության, ազատության և զեղեցկության գաղափարը, հռոմեական ավանդությունը՝ կազմակերպելու, ղեկավարելու

և արդարության սկզբունքները, իսկ քրիստոնեությունը՝ հավատքի, ներման և սիրո գործությունը: Եվրոպայի Եկեղեցիները կարող են օգնել՝ ամրապնդելու հիմնական հոգևոր արժեքները, շեշտելու յուրաքանչյուր մարդու արժանապատվությունը, հասարակական ոլորտում իր հավատքն արտահայտելու իրավունքը, ամուսնության և ընտանիքի նկատմամբ սուրբգրային հավատքը և ճգնակեցությունը՝ որպես խոչընդոտ սպառնալիքությանը: Բայց «քրիստոնեական հավատքի ամենամեծ նպաստը կա և կլինի սիրո և ներման սկզբունքը», - ասաց Անաստասիոս արքեպիսկոպոսը:

Քննարկվեցին նաև գաղթականների, փախստականների և փոքրամասնությունների իրավունքների պաշտպանությանը, միջկրոնական երկխոսությանը և եվրոպական ծրագրին Եկեղեցիների մասնակցությանը վերաբերվող հարցեր:

Եվրոպայի ապագայի հետ կապված Եկեղեցիների մտահոգություններն ու հույսերը ամփոփվեցին եկեղեցական առաջնորդների բաց նամակում՝ ուղղված Եվրոպայի քաղաքական առաջնորդներին, որը միաձայն ընդունվեց բոլոր մասնակիցների կողմից:

Հանդիպումը փակվեց Եվրամիության պաշտոնյա Յան Ֆիգելի խոսքով. «Մեկին գումարած մեկ կարող է լինել ավելին, քան երկուս. սա մաթեմատիկա չէ, այլ էթիկա», - ասաց նա՝ արտահայտելով այն միտքը, որ Եվրամիությունը պարզապես պետությունների միություն չէ, այլ այն պետք է միավորի եվրոպական ազգություններին, որի համար եվրոպական հաստատությունները պետք է մշտական երկխոսության մեջ լինեն Եկեղեցիների, կրոնական համայնքների և քաղաքացիական հասարակության հետ: Միասին նրանք կարող են մշակել Եվրոպայի ժողովուրդներին ծառայելու նոր ուղիներ, որոնք բխում են սովորական համագործակցությունից կամ պարզ մաթեմատիկայից: Նա խրախուսեց Եվրոպայի Եկեղեցիներին և եկեղեցական առաջնորդներին շարունակել և զորացնել իրենց համագործակցությունը եվրոպական կառույցների հետ:

Ընդհանուր արժեքների և հույսի վրա հիմնված Եվրոպայի համար

Եկեղեցական առաջնորդների բաց նամակը՝ ուղղված Եվրոպայի քաղաքական առաջնորդներին

«Քրիստոնեական հոգևոր ժառանգությունը հանդիսանում է ներշնչման և հարստացման գործակալ աղբյուր Եվրոպայի համար: Կրոնը կենդանի և կառուցողական գործոն է հասարակության կյանքում»: Այսպես արտահայտվեցին Եվրոպայի Եկեղեցական առաջնորդները իրենց բաց նամակում՝ վերնագրված «Եկեղեցական առաջնորդների բաց նամակը՝ ուղղված Եվրոպայի քաղաքական առաջնորդներին»:

Նամակը հաստատվեց կոնֆերանսի փակման ժամանակ, 2006 թ. դեկտեմբերի 13-ին, Բրյուսելում: Ժողովը տեղի ունեցավ Մեծ Ութնյակի գազաթաժողովի և Եվրամիության գերմանական նախագահության (German Presidency) նախօրյակին, որը կարևոր նշանակություն կունենա գլոբալ համատեքստում Եվրոպայի ապագային վերաբերող շարունակական քննարկման համար:

Եկեղեցիների առաջնորդների բաց նամակը կնպաստի «Բեռլինի հայտարարությանը», որը Եվրամիության անդամ երկրների նախագահներն ու վարչապետները պետք է ընդունեն 2007 թ. մարտի 25-ին, ինչպես նաև Եվրամիության Սահմանադրության ապագայի վերաբերյալ քննարկումներին:

Եկեղեցական առաջնորդները, Համաեկրոպական Երրորդ Էկումենիկ Համագումարի (որ տեղի է ունենալու 2007 թ. սեպտեմբերի 4-9-ը Ռումինիայի Սիբիու քաղաքում) ճանապարհին հաստատեցին. «Մենք հավատում ենք, որ հավատքը Հիսուս Քրիստոսի միջոցով վստահություն է առաջացնում Աստծո նկատմամբ՝ որպես ակտիվ միջնորդի ամենօրյա իրականության մեջ... Մենք ցանկանում ենք Եվրոպայի քաղաքական առաջնորդներից հետ կիսել մեր մտավախություններն ու հույսերը Եվրոպայի ապագայի և այնտեղ մեր ունեցած դերի վերաբերյալ: Մասնավորապես, մեր համոզումն է, որ եվրոպական ինտեգրացման գործընթացը պետք է շարունակվի՝ հիմնված ընդհանուր արժեքների և տեսիլքի վրա»:

Բաց նամակում կարևորում են երեք գլխավոր կետեր. առաջինը տեսիլքն է այն մասին, որ Եվրոպան լինի «բազմազանության մեջ միավորված մայրցամաք»: Մշակույթների, ավանդությունների ու կրոնների բազմազանությունը «Եվրոպայի ինքնության հատկանիշներից է» և «պետք է հարգվի», և ըստ այդմ պետք է նկատի ունենալ, որ «Եվրոպան հոմանիշ չէ Եվրամիությանը»:

Երկրորդը՝ վերնագրված «Եվրոպան ընդհանուր արժեքների մայրցամաք», վերաբերում էր հետևյալ հարցերին. խաղաղություն և հաշտություն, եվրոպական ինտեգրացիան՝ որպես «զարգացող հարաբերություններ» քաղաքական և տնտեսական սահմաններից դուրս, գլոբալիզացիան և աղքատության դեմ պայքարը Եվրոպայում և դրա սահմաններից դուրս, «Եվրոպան մարդկանց համար»՝ կոչ անելով որդեգրել «առավել արդյունավետ և թափանցիկ որոշում կայացնելու գործընթաց» և Եվրամիության մեջ աջակցություն «այն անհրաժեշտ համաձայնությանը, որ հիմնված է արդար, հաստատուն և միավորված Եվրոպայի տեսիլքի վրա»:

Վերջին՝ «Եվրոպա - հույս և խոստում» կետով եկեղեցական առաջնորդներն իրենց պատրաստակամությունը հայտնեցին «պաշտպանել հիմնարար արժեքները ցանկացած տեսակի ոտնձգություններից և դիմակայել քաղաքական նպատակներով կրոնի շահարկման փորձերին»՝ իրենց նպաստը բերելով Եվրոպական ընդհանուր տան կառուցմանը:

ԳԱՅԱՆԵ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժին